Ч. 51 (13.949). Львів, вівторок 26. лютого 1935. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Громадяни Львова висловлюють довіря Українській Парляментарній Репрезентації.

В суботу 23. лютого ц. р. відбулася у Львові ширша довірочна нарада членів Українського Національно-Демократичного Обєднання. На нараді проф. **Володимир Кузьмович** зреферував останні події на терені соймy й сенату. До реферату подав свої поміченя головний секретар **Володимир Целевич**, після чого розвинулася дуже жива і незвичайно цікава дискусія, в якій забирало голос кільканацять осіб з найповажніших кол нашого громадянства. У наслідi дискусії зібрані ухвалили таку резолюцію:

„Громадяни українці м. Львова і члени Українського Національно-Демократичного Обєднання, зібрані на довірочній нараді 23. лютого 1935 р., вислухавши звідомлення з останніх подій на терені сойму й сенату, висказують повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації і її голові послові д-рові Дмитрові Левицькому".

На другий день, у неділю 24. лютого, відбулася ширша довірочна нарада членів Організації Українців м. Львова на Личаківському передмісті. Про останні події на терені сойму й сенату реферував пос. **Любомир Макарушка.** По довшій дискусії численно зібрані громадяни приняли таку резолюцію:

„Зібрані на нараді в дні 24. лютого 1935 р. члени Організації м. Львова Личаківської дільниці висказують своє повне та беззастережне довіря Українській Парляментарній Репрезентації і нашому політичному проводові".

Новий губернатор Закарпаття.

Новоіменований губернатор Закарпаття Константин Грабар третій з черги від часу прилучення Закарпаття до чехословацької республики.

Перший був д-р **Григорій Жаткович**, якого президент Масарик іменував 5. травня 1920 р. Жаткович був губернатором до 13. січня 1921.

Другим губернатором був д-р **Антін Бескид**. Іменований на це становище 14. листопада 1923 року. Він помер на становищі губернатора 26. червня 1933 року.

Третій губернатор Закарпаття **Константин Грабар**, іменований декретом президента Чехословаччини з дня 15. лютого 1935 р. Є він членом аграрної партії. Уродився 1878 року, як син греко-католицького священика. Є він теж греко-католицьким священиком. Після оснування Підкарпатського Банку іменували Грабаря директором того банку, а пізніше як кандидата аграрної партії вибрали старостою Ужгороду. На становищі старости Ужгороду оставав до назначення його губернатором Закарпаття.

Німеччина не зречеться ніколи рівноправности.

Велика промова канц. Гітлера.

БЕРЛІН, 25. 2. ПАТ. З нагоди складання присяги новими членами націонал-соціялістичної партії у Мінхені канц. Гітлер виголосив велику політичну промову. Згадуючи про народини націонал-соціялістичної партії та її боротьбу перед приходом до влади, канцлер гостро виступив проти колишніх політичних партій, які сподіються, що вернуться давні часи. Канцлер заявив, що минуле ніколи не вернеться, теперішність ніколи не минеться.

Обговорюючи закордонну політику заявив, що вже теперішнє покоління мусить здобути волю для Німеччини. Ми знаємо одну відповідь, говорив канцлер, так або ні. За миром віддамо завжди голоси „так". Зате на пропозицію, яка понижує честь Німеччини, відповідь буде завжди відмовна. Світ мусить довідатися, що наше „так" і „ні" залишуться без зміни. Німеччина горнеться до всякої співпраці, яку можна погодити з честю великого народу. Завжди будемо спиратись на наші сили і протиставитись домаганням, які годі буде погодити з честю Німеччини.

До прав Німеччини підходиться з іншою міркою, ніж до прав інших народів. Німецький нарід солідарно змагає до миру і рішений боронити свою волю. Не думаємо загрожувати волі іншого народу. Одначе заявляємо, що хто схоче відобрати волю німецькому народові, мусить вжити насильства, проти якого виступимо всі рамя об рамя.

Ніодин німецький, націонал-соціялістичний уряд не підпише документу, який буде добровільною резигнацією з чести і рівноправности Німеччини. Зате цей уряд виповнить усе те, що підпише.

3.600 вояків відїхало до східної Африки.

БЕРЛІН, 25. 2. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Риму, що в неділю вечором відїхало з Месини до Сомалі 1.900 вояків, 71 старшин і спеціяльні відділи змоторизованої артилерії. За останні два дні відїхало до Африки 3.600 вояків, 100 старшин і 3.000 тон воєнного матеріялу. В найближчих днях відійдуть до Африки нові транспорти війська

Велика комуністична афера в Чехословаччині.

Агітація між військом, шпигунство і тайні радіостації.

ПРАГА, 25. 2. ПАТ. Перед кількома днями поліція викрила в окрузі Кладна широко розгалужену тайну комуністичну організацію, яка прибирає розміри великої афери. Поліція арештувала керманича цієї організації, німецького емігранта Вільгельма Подея, кількох інших емігрантів і кількох чехословацьких громадян. Слідство виявило, що Подей утік з Німеччини до СССР, перейшов вишкіл на кількамісячнім агітаторськім курсі і щойно опісля большевики вислали його до Чехословаччини. Тут зорганізував він агітацію між військом, вів курси для агітаторів та організував комуністичні бойки. Подей займався теж шпигунством, бо цікавився дуже озброєнням чеської армії. Свою акцію вів Подей при допомозі німецьких емігрантів, користуючись сіткою комуністичної кооперативи „Векля". Крім того вдержував звязки з комуністичною централею у Берліні.

Чеська поліція шукає двох нових тайних висильних радіостацій. Одна з них була у північній Чехословаччині і при її допомозі висилали комуністичні вістки. Поліція здогадується, що друга станція находиться у середущій Чехословаччині коло Пардубиць. Які вістки висилали цією станцією, ще невідомо.

Таким чином висильна станція недавно обнятого німецького емігранта інж. Форміса не була єдиною тайною, висильною станцією.

Невже проблиски протверезіння серед росіян?

Львів, 25. лютого 1935.

Перед нами дві летючки „Московського Національного Руху" („Московское Національное Движеніе"), датовані в Берліні, одна 10. жовтня 1934., друга 5. лютого 1935. р. Обидві летючки — це відозви названої організації, що проголошують нечувані досі і невидані гасла: відмовитись від московського національно-державного імперіялізму супроти суміжних народів, зректись ідеалу „єдиної-неділимої", признати всім немосковським народам на терені колишньої царської імперії право до власної державности та змагати до відбудови російсько-московської держави без „безплідних великодержавницьких мрій"! Тільки така програма — читаємо у тих відозвах — може стати плятформою обєднання всіх протикомуністичних сил, які тепер взаємно розсварені через власні націоналістичні тенденції.

Аргументують ту теорію автори відозви надзвичайно льогічно і розумно: „В життi народів бувають хвилини, коли зрікаючись великого, раніш — здавалося — неоціненого скарбу, треба зосередити всі сили, всю енергію, всю волю і всі заходи вадля спасення найдорожчого, найбільш вартісного — свого власного істнування, свого власного буття... Борючись отверто за Російську Національну Московську Державу, ми росіяни зможемо притягнути на помічників також інші сусідні з нами народи, і цю поміч перетворити на співпрацю не тільки у загальній боротьбі з большевизмом, але і на інших ділянках, та покласти нею основу для зближення, побудованого на спільноті інтересів і взаємному довірю, що довелаб до будучої господарської співпраці і єдности. Перший крок, щоб осягнути те, це перемога ідеї Російської Національної Московської Держави". У другій відозві читаємо: „...Боротися з комунізмом можна тільки шляхом розвитку націоналізму і проповідування національно-політичної програми, а націоналізм розвивається в одній і тій самій формі тільки серед людей тої самої національности; через те одною і тою самою національною програмою можна обєднати тільки представників одної національности... В усіх окраїнних частинах Російської Імперії істнують, доосередні сили, які намагаються перетворити ті частини у самостійні держави. Ті течії ніколи не будуть підтримувати боротьби за „Велику Єдину і Неподільну Росію" і неминуче стануть ворогами всякого протикомуністичного руху, що йде під цим прапором. Тому такий рух має своїм ворогом не тільки комунізм, але й оті протикомуністичні національні рухи і він мусить окінчитися невдачею, про що можна було переконатися на прикладі білих армій... В окраїнних частинах колишньої Російської Імперії розвивається націоналізм і родить змагання створити власні некомуністичні народні держави. Пора і центральній частині Росії згадати, що істнує й *великоруська національність* (Великорусская національность), яка має силу розпочати своє російське (русское) національне діло та організувати *довкола свого центра — Москви* — Російську (Русское Государство) Національну Московську Державу!... Це діло вдасться, коли кожний росіянин (русскій) твердо зрозуміє, що він передовсім росіянин (русскій), *представник великоруського народу* (Великорусской Національности), та відкинувши амбітні мрії про панування своєї національности

над іншими віддасть свої сили на службу *свому* народові і *своїй* національній державі... Тільки тоді почнеться спільна боротьба, яка зединить *всі* протикомуністичні сили, *всіх* народностей, що намагаються усунути комунізм у своїх краях, і під цим спільним натиском вдасться те, чого до того часу надаремне добували найкращі сини своєї батьківщини..."

Як бачимо, рідко від якогонебудь московського патріота можна почути такі розумні слова, — рідко можна стрінути москаля, який право самовизначування народів розумів би інакше, ніж його розуміє напр. московсько-большевицька конституція, що теж признає право „союзним республикам" до „отделенія" караючи одночасно смертю найменші прояви національного сепаратизму. Рідко коли можна з московських уст почути признання, що поняття Росії мусить бути звужене до поняття Московщини і що народи, які найшлись у Російській Імперії, опинились там наслідком підступу і підбою Московщиною (адебільша того й другого разом) і тому мають природне право боротися за віднискання своєї національно-державної самостійности. Зате все ще покутують „наукові" теорії, що повстали виключно ад умум московського пан-російського імперіялізму: про „один" „русскій" нарід, в якому має панувати московська армія і московська культура. Ті теорії настільки ще сильні серед московської еміґрації, що їх вона відітиль перещеплює і на наш ґрунт і творить їх надхненням ренеґатських течій серед українців і білорусів — по нинішній день. „Ідеольоґи" галицького РСО в його орґанами „Русскій Голос" і „Земля і Воля" по нинішній день впевняють, що ренеґатами не є ті сини Галицької Землі, які прийняли дома і поза домом московську мову, признають її своєю рідною та перефарбувались на „русских", — лише ренеґатами є всі українці які забули, що творять лише племя „русского народу" (п. Каренін жонґлює тут ще термінами нарід і нація), — що забули, що вони не мають права ані вважати себе окремою нацією ані свою мову окремою національною мовою! А про окрему державу нічого й казати (п. Сірко-Каренін ласкаво дозволяє на українську державу, але тільки... в межах „россійскаво ґосударства"!)...

Ті теорії так врізались в кров і мозок, так увійшли просто в психіку всіх росіян, що навіть автори згаданих летючок, які — здавалось би — вивволилися зпід їхнього впливу, таки не мають відваги ставити крапки над „і". Цією крапкою булоб вичислення всіх тих народів, про які ввесь час по суті йде там мова. „Неможливо зєднинити одною національною програмою фіна і грузина поляка і камчадала"... Чи памятаючи про камчадалів автори відозви „забули" про українців і білорусів? Ледви, бо вся проблема боротьби проти совітського режіму — так і крутиться *передовсім* довкола проблеми *українських* самостійницьких змагань. Цитовані виїмки з відозв М. Н. Д. кажуть відкинути сумнів, чи випадково їх автори не мали на увазі ввесь час лише Фінляндію, Польщу та взагалі народи, які *вже* відпали від колишньої російської імперії: адже у тих відозвах мова йде про *актуальну*, теперішню ситуацію, про актуальні осередні націоналістичні течії та про актуальний конфлікт поміж антикомуністичним російським (московським) рухом та антикомуністичним самостійницьким рухом немосковських народів — у першу чергу і в рішаючій мірі — самостійницьким національним рухом українським. Забракло тільки відваги поставити точку над „і", забракло відваги протиставитись московській імперіялістичній демаґоґії на 100 прц., без ніяких недосказів, без ніяких фірточок для викрутів перед демаґоґами. Забракло теж відваги підписатися під покликом до розумного зречення з нерозумних, в історичній перспективі безумовно на повну невдачу засуджених імперіялістичних чорносотенних мрій.

В усякому разі поява навіть таких дуже недосконалих відозв вказує на проблиски протверезіння серед московської еміґрації. Очевидно, булоб найбільшою наївністю нам, українцям, привязувати до діяльности анонімового М. Н. Д. якесь поважне практичне значіння. Сьогодні замітний серед тієї еміґрації радше інший поважний рух: солідарність з нинішнім совітським правлінням саме з патріотичних московських мотивів, з мотивів пан-російського московського імперіялізму. Адже відомо, що небезпека конфлікту на Далекому Сході розколола московську протисовітську еміґрацію, створюючи спільний фронт поважної частини тої еміґрації з Совітами — проти японців і взагалі проти всіх ворогів цілости теперішньої державної совітської території. Дипльоматичні „успіхи" Літвінова ще дужче ту течію скріпили, а московська большевицька пропаґанда, орієнтуючись у тих настроях, вдарила віднедавна вперше — у патріотичні російські струни!

За згаданими відозвами М. Н. Д. залишається одна безперечна правда: що єдиний антикомуністичний фронт усіх народів, заінтересованих в упадку совітсько-комуністичного режіму, можливий тільки на плятформі признання повної рівности й рівновартости національних ідеалів всіх отих народів.

Присяга 80.000 націонал-соціялістів.

БЕРЛІН, 25. 2. ПАТ. На великій площі перед цісарським замком відбулося вчора націонал-соціялістичне віче, підчас якого склали присягу 80.000 провідників і членів націонал-соціялістичної партії, орґанізації молоді і таборів. Промову виголосив міністер пропаґанди Гебельс.

Чому Японія піддержує Абісинію.

Московська „Правда" пише так про господарську ролю Японії в Абісинії. Суперництво европейських держав і зріст господарських впливів Японії в Абісинії довели до конфлікту між Італією та Абісинією. Абісинія дає промислові концесії Японії і відмовляє їх европейцям.

Два роки тому підчас побуту абісинського міністра закордонних справ в Японії підписали японсько-абісинський торговельний договір. Від цього часу фабричні вироби Японії залили абісинський ринок. Таким чином Японія стала сильною ногою в Абісинії і тепер піддержує її проти Італії.

„Високо над головами несемо кивот".

Промова проф. д-ра Володимира Старосольського, виголошена на святі стрілецької пісні 24. II. в салі „Кольосею".

А деж бо то ваші, панове молодці, тай тії рушниці?
Гей, наші рушниці у царя в світлиці — ми сами в темниці.
А деж бо то ваші, панове молодці, тай тії пістолі?
Гей, наші пістолі у царя на столі — ми сами в неволі.
А деж бо то ваші, панове молодці, тії баскі коні?
Наші баскі коні в царя на припоні — ми сами в полоні.

А деж бо то Ви самі?

Не буде на це питання відповіди. Тисячі не відповідять, бо їх не стало. Спалилися в святім вогні, згоріли, як згорів наш видимий символ, наш полковник Вітовський. І ніколи вже вони не станують на збірці.

А знову тисячі, розкинені далеко по своїй та по чужій землі в усіх частинах світу. А й ті, що залишились, несуть на собі тягар і двох десятків літ, і тягар подій.

Колишні „Чубарики-Чубчики" похідних сотень, діти, що їм непосильний був тягар кріса, перейшли вже сьогодні „середину пути життя людського". Іншим посивіли голови.

Оглядаємось назад себе. Хто ми були? Прийшли після виходу в поле У. С. С. речі і події великі — такі великі, що закривають собою почин У. С. С., що виорали у свідомості та відчуванні мас борозди куди глибші. Але одно певне. У. С. С. були початком лявіни. Хоч лявіна яка велика, хоч її маса куди більша від — бути може — малої тільки жмінки, з якої почалася вона, — то всеж: оця жмінка була початком лявіни. Це не забудеться і тоді, коли „згине в сірій мряці слід по журавлях".

Оглядаємося на пройдений стрілецький шлях. Дивний шлях! Він розпочався відступом — на південь, за Карпати. Та цей відступ завів на ту власне частину України, що, здавалося, була пропаща, що вже майже забувалася. І для відродження цієї окраїни цей відворот став наступом, бо перебування там, за Карпатами, У. С. С. було животворною, плідною в наслідки подією. З тієї власне країни розпочався стрілецький похід зі зброєю у руках, похід по усьому майже просторі України, крізь розвори і хребти Карпат, Підгіря, лани і яри Поділля і Чорне „Руське" Море, і в гору Дніпром — Січ — Великий Луг — і запоріжські степи. І Київ, де Січові Стрільці — кість од кости і плоть од плоти У. С. С. — значили кровю своєю однодушну й одностайну волю усієї нації. І досягнув цей шлях Волині, де значився творенням рідної школи.

На межі двох діб буття нації розпочався цей шлях. Кінчилася одна доба, в якій усі зусилля були звернені на збереження існування та добуття кращих умовин для існування в межах чужих держав. Через те і розуміння завдань та призначення У. С. С. серед старших поколінь було ще звязане з тією добою. У. С. С. мали бути в розумінні того покоління доказом льояльности супроти Австро-Угорщини і як доказ льояльности вони мали би скріпити наше положення в чужій державі. І в цьому було джерело трагічного непорозуміння. Бо інакше розуміли це У. С. С. Вони уважали себе за вияв активности нації, за манІфестацію її волі творити самій свою долю, в подіях, які йшли, бути співтворцем їх. І стрілецький шлях повів нестримно від одного розуміння до другого, від одної доби до другої.

Чи памятаєте відхід перших сотень у поле? Чи памятаєте ті гонведські вишивані штани, що їх мусіли надягати Стрільці? Чи тямите ті стрілецькі сльози, що полились тоді в темну ніч при світлі смолоскипів? А далі те змагання зазначити свою окремішність, своє власне обличча також назовні? І появилися спершу зелені галузки на стрілецьких шапках; опісля жовто-блакитні кокарди, згодом шапки-мазепинки, герб, у якому звязані були герби Львова й Києва. Врешті власні однострої, на шапках тризуб! Це був шлях у просторі і часі, шлях з одної доби в другу.

На цьому шляху родилася і гомоніла пісня. стрілецька пісня. Бож це йшли ті, що „як йдуть у бій, то співають і зі співом умирають!" Народилася стрілецька пісня.

Чи є у ній щось, що виріжняє її, що призначає її окреме місце? Чи можна найти в ній якийсь власний, пануючий тон, мотив, що все вертається і надає їй окремий, власний зміст?

Вслухайтесь у стрілецькі пісні, а найдете що майже всі вони звязані з ідеєю походу. Це пісні походу.

„Машерують стрільці-добровольці" у пісні про червону калину. „Гей видно село", а там „ідуть стрільці, стрільці січові до бою". Навіть особисті переживання звязані з ходом, рухом. Хочби пісня про любого товариша Федька (Черника — прим. автора) малює його: „Тепер він десь манджає в далекую Сибір і очі все здіймає до ясних, ясних зір".

А колективні, найглибші переживання теж звязані з походом. „Ой та зажурились стрільці січовії, як Збруч річку проходили". „І знову ми йдемо вперед. За нами вітер віє і рідні нам кланяються жита". Цеж два епізоди походу. І з ними звязані глибокі переживання. А пісня, яка так безконечно глибоко лежала у стрілецькім побуті: „Видиш, брате мій"... Чиж не каже вона, що „мерехтить в очах безконечний шлях?" Це просто візіонерське відчуття того, як „похід" сильно і сутньо звязаний з життям стрілецтва. Похід не в значінні маршу, фізичного тільки руху, але похід як ідея, як елемент життя, як стихія.

Цю ідею походу я стрічав уже висловлену в іншій царині мистецтва — на чужині. Стоїть на „Вацлавскім наместі" у Празі памятник св. Вячеслава на високому цоколі, постать св. Вацлава на коні. Нижче по чотирьох углах — чотири постаті. Всі вони в русі, всі йдуть. А коли дивитись на памятник — мається враження, що вони несуть на плечах кивот — кивот чеського народу, св. Вячеслава. Несуть його крізь століття.

Така є ідея походу. „Мерехтить в очах безконечний шлях", шлях для нації. Ідемо ним. Ідемо і несемо на плечах, високо над головами кивот.

ДИТЯЧА ЗЛОЧИННІСТЬ.

Волинь, 22. II. 1935.

I.

Маємо нове суспільно-політичне питання — питання політичної злочинности дітей. На Волині висунула його сучасна дійсність останнього часу.

Цими днями слідча влада викликувала на допит до Луцька батьків кільканадцяти дітей із села Жидичина і кількох дітей із села Звірова (села ріжних волостей). Дітям закидається політичний злочин, який полягає в тому, що вони — шкільна дітвора — або виколювали очі на портретах ріжним достойникам, або домальовували їх по свому, або врешті виривали карти з книжок із цими портретами.

Оскільки нам відомо, слідча влада поставилася до вчинку дітвори дуже обережно, обмежуючися до вимоги, щоби батьки подбали про усвідомлення дітей та перешкодили повторенню подібних явищ.

Коли це дійсно так, то требаб вважати, що справа дитячої злочинности спрямована на належний шлях, — на шлях педольоґії.

II.

Але українське громадянство не може обмежитися лише до цих засобів. Справа має дві сторони — дитячу природу й зовнішні імпульси. Має ще й деякі наслідки, не зовсім приємні й корисні для українського життя.

Втягання дітей у життя старших помічається в усіх частинах світа й в усіх ділянках. Так звані „чудесні діти" стали анахронізмом. Тепер на арену виступає дитяча маса: в оркестрах, кіні, театрі, літературній ділянці, видавництвах, торговлі й урешті в політичному житті.

Комуністи дали світові „комсомольців", фашисти балілу й інші діточі політичні чи політично-військові організації, агрономія — діточі господарські гуртки й т. д.

Виринає питання: чи діти відповідальні за свої вчинки, як ні — то хто за них відповідає і взагалі, чи хто — відповідає за вчинки дітей.

Льоґічно той, хто кермує дітьми й для якоїсь мети організує їх, повинен би відповідати за дітей. Але чи завжди?

Наслідування й копіювання старших та своїх одноліткiв є природою дітей. Хтось різко висловився, що діти — малпи, з яких колись можуть бути люди, а саме тоді, коли вони будуть ділати внаслідок своєї власної волі й свідомости, а не під примусом природної потреби руху й чину, як умовин розвитку та вправи.

Діти, які діють власне під примусом цієї природної потреби, є безумовно невідповідальними. І ця невідповідальність у ріжних умовинах може сягати поза межі зрілости. Тому засадничою лінією відношення до подібних вчинків дітей може бути лише трактувати їх, як вчинки несвідомі та нереальні; навпаки, булоб протиприроднім ділом приписувати дітям міркування й тенденції, які можуть бути лише в дорослих.

За часів царату не в одному шкільному підручнику цариця мала вуса, а цар був без очей. Майже всі старші інтеліґенти пригадують собі, як вони, будучи дітьми, доконували таких поправок у портретах ріжних осіб. Але ми не пригадуємо собі ні одного випадку трактування цих вибриків поважно.

Такі справи полагоджувалося педагогічними засобами.

Найчастіше доводить до іншого трактування подібних справ надмірне патріотичне перечулення й недостаточне знання дитячої природи.

III.

Проте, колиб можна було дати місце припущенню, що діти допускалися своїх несвідомих вибриків під чиймнебудь впливом (чого ми особисто не припускаємо), тоді мусілиб ми висловитися рішуче проти такої патріотичної роботи і то з багатьох міркувань.

Серіозні люди повинні займатися серіозними справами і до того самого привчати дітей. Ті, що хотілиб „виховувати" дітей, повинні передовсім думати про їхнє здоровля й не наражувати на зайві шарпання нервової системи дітвори. А діти, про яких ми згадували на початку, пережили немало на ріжних допитах учителів, поліції, батьків і т. д.

Нарешті, згадані дитячі вибрики дуже тяжко відбиваються на наших громадських справах, бо ведуть за собою перестрах батьків і ухилення їх від організованого життя взагалі, ріжні перешкоди в цьому житті й т. д.

Із цих міркувань провідники українського зорганізованого життя повиннііб, колиб подібні випадки мали місце, рішуче заявити непокликаним „вихователям" дітвори: не беріться не за своє діло й не наражуйте зорганізовану громаду на зайві клопоти й перешкоди.

Отаманія, дé й у якій формі не заявлялась би, завжди є отаманією і завжди повинна бути поборювана, як явище небажане й шкідливе.

Під цим оглядом не вагаємося ставити крапку над і.

Senex.

„Неблагонадьожний" комсомол.

(УП) Із совітської границі приходить чимраз більше вісток про те, що надія большевицьких провідників на комсомол зовсім підупала і що комсомольці показалися більше „неблагонадьожними" для теперішнього комуністичного режіму, ніж частина старої ґенерації. Особливо на Україні та на Кавказі комсомольці стали явно в ряди ворогів режіму. Перше творили вони залізні когорти світової революції, тепер вони є когортами протирежімного руху. Всюди розвязують комсомольські організації, викидують з них непевний елемент, який місцями творить 99 прц. цілого комсомольського складу, а провідників організацій арештують та засилають на Сибір чи на Соловки. Для дуже непевного елементу, що вже активно заанґажувався в протирежімній роботі, створено два концентраційні табори в північній Московщині. Чистка в комсомолі йде вже від давна, але про неї було дуже мало автентичних вісток. Сталін, як довідався, що комсомол переповнений непевним елементом, задумав був перевести мобілізацію всієї молоді та завести серед неї військовий режім. Одначе його дорадники відрадили йому це робити, бо в цьому випадку комсомольці не тільки робилиб дальше свою роботу, але навіть розкладалиб армію. Страшна нагінка ведеться тепер по містах проти студентів високих шкіл, які всі належать до комсомольців. Щодо шкіл то там всупереч всім старанням уряду панує протирежімний дух, головно по техніках та господарських школах. Це пояснюється тим, що на викладах студенти слухають комуністичних теорій, а по правді бачать переводження тих теорій в життя.

З наших театральних справ.

Загальні Збори „Кооперативи Український Театр" у Львові.

Останні Загальні Збори „Кооперативи Український Театр" у Львові 23. ц. м. ствердили, що щораз менше осіб цікавиться у нас загальною справою нашого театру. Справа ця головно зводиться до того, чи можуть львівські громадяни, згуртовані у двох установах „Кооперативі Український Театр" і „Український Дім" допомогти нашим артистам, що власними силами борються за хліб насущний у мандрівних трупах.

Загальними Зборами проводив голова Надзірної Ради радн. Й. Дрималик, секретарював О. Боднарович.

У дискусії забирали голос д-р М. Волошин, о. д-р Й. Застирець, Л. Лепкий, Олексин, М. Рудницький і В. Блавацький.

Збори затвердили звіт Надзірної Ради та Управи щодо фондів Кооперативи, зложених у долярах, та заходи, щоби вони не здевалювались через спадок доляра.

Становище Кооперативи, яка має за завдання опікуватись нашими театральними трупами, нині дуже важке від хвилини, коли навіть мінімальна субвенція, яку діставала вона від міста Львова, відпала. Дарма, що в 1933 р. у буджет м. Львова вставлено для Кооперативи квоту 5000 зол. і не вважаючи на авдієнції у президента міста Дрояновського, виплачено замість тієї суми тільки 1650 зол. з зазначенням, що не було грошей у касі.

У 1934 р. вставила управа м. Львова до свого буджету 3000 зол. на підмогу нашому театрові, але і чи і цим разом дістане її наш театр — невідомо.

Окрема справа, якою займалась Кооператива минулого року це думка обєднати наші дві найкращі театральні трупи в одну під покровом кооперативи. Переговори, які йшли між Театром ім. Тобілевича і „Загравою" не довели до нічого тому, що злука обох цих труп залежала передовсім від їх взаємної згоди, а вимоги з обох сторін були такі, що одної трупи під одним проводом створити не було можна.

Найбільше актуальною і найбільше болючою справою для загалу нашого громадянства та для наших артистів залишається справа театральної салі у Львові. На місце Комітету „Будови Українського Театру" повстала нині нова установа „Кооператива Український Дім", що опікується площею, купленою ще перед війною при вул. Сапіги, де мав стануть будинок українського театру. До „Кооперативи Український Дім" входять представники наших найбільших фінансових і культурних установ. Від них залежатиме рішення, чи площа, призначена під будову нашого театру, надалі стоятиме облогом, чи теж використають її в якійнебудь формі так, щоби наше львівське громадянство могло нарешті мати власну, хочби скромну, салю на вистави, заки дочекається якогось монументального будинку.

До дискусії на музичні теми.

Останніми часами пишуть у нашій пресі дещо на музичні теми, а в приватному товариському житті дискусія в тій ділянці дуже оживлена. І можна лиш радіти, що нарешті зачали писати і говорити на теми, неторкані у нас віддавна. Але тем тих за багато, вони за важні і надтое складні, щоб можна з такої короткої і так мало основної дискусії робити якісь загальні висновки. Дискусія на музичні теми, ведена дотепер в пресі, за багато справ нараз заторкувала.

Стоїмо перед фактом, що музичне життя у нас потребує негайної направи і реформи у всіх своїх ділянках, щоб могло стануть на висоті відповідно до його вартости і суспільного значіння. Це річ не легка, а може навіть тяжча, як ми її нині бачимо. Музичне життя має тільки ділянок, воно є так нерозривно злучене з нашим психічним життям, що неможливо його відразу змінити, чи наладнати. За багато ставимо собі відразу питань, ті питання надто складні і недозрілі до відповіді, і тому відповіді на них зовсім не задовільні, а часто хибні.

Одно з найважніших питань це те, як творити поміст між музикою і громадянством, себто ділянка **виконавча**.

Союз Українських Професійних Музик порушуючи виконавчу справу на своїх ширших сходинах дійшов до внеску (оформленого пізніше в окрему резолюцію), що наладнання справи виконавчої залежатиме головно від наладнання взаємин громадянства і виконавців. Ті взаємини можна наладнати тоді, коли обі сторони внесуть щось позитивного у справу. І так поставлено дезідерат, що виконавці постійною працею над собою і піднесенням своєї виконавчої спроможности повинні задовольнити бажання всіх і тим сповнити свій громадянський обовязок. А громадянство зі свого боку повинно піти виконавцям у їхній праці назустріч і вложити до справи також якісь позитивні цінности. На нашу думку громадянство повинно більше зацікавитися тяжкою і відповідальною працею кожного виконавця і що йде вслід за тим — повинно його в його зусиллях яко мога піддержувати. Кожний виконавець, коли знає, що дістане за свою працю не лиш словне признання, але теж відповідні матеріяльні умови, напевно зробить все, що зможе для піднесення музичної культури у нас.

А тепер придивімся ближче тому, як сповняють свої обовязки виконавці і громадянство.

У першому випадку вистарчить вказати на факт, що щороку у нас відбувається кілька самостійних імпрез когось з виконавців у Львові чи на провінції, чим стараємося без огляду на невідрадні відносини вдержати сякий-такий концертовий рух і познайомити громадянство з новими українськими творами. Але рівночасно треба ствердити, що майже все концертант з власної кишені докладає кількадесять золотих до своєї імпрези. Того сезону ми зійшли у Львові з великої салі Лисенка до малої, бо направду вже нема змоги ризикувати. Отже виконавець вкладає до праці над вдержанням хочби малого темпа музичного життя: 1) підібрання репертуару і злучене з тим переписання (власноручно) кількох наших нових композицій, які є лише в рукописах авторів (на переписчика нема грошей); 2) час і величезний труд конче потрібний до приготування концерту; 3) незвичайно основне відігравання програми і врешті 4) свій часто останній гріш на дефіцит концерту.

Не хочу справи пересуджувати, але думаю, що такий стан не може потревати довго, коли не хочемо, щоби наше музичне життя заснуло сном блаженних. А недопустити до такої катастрофи лежить не лиш в інтересі самих виконавців, чи музик взагалі, але також у великій мірі в інтересі самого громадянства, яке зі свого боку бодай дотепер крім кількох слів признання в розмові зі знайомими, а нерідко подивугідною байдужістю, нічим більше не прислужилося цій важній справі. В чім саме лежить той інтерес громадянства через піддержання руху концертового, над цим здається мені не треба багато розводитися. Вистарчить вказати на ту величезну масу людей у цілому світі, які все ходять на концерти і часто видають на це тяжко зароблений гріш. Роблять вони це з глибокої внутрішньої потреби, отже з власного інтересу. Вони знають, що тільки через виконавців вдержать свій звязок з музикою, а музику вважають одним з найважніших і найпотрібніших складників свого психічного життя.

Роман Савицький.

(Докінчення буде.)

З відчитової салі.

Д-р Ярослав Пастернак: „ПОЧАТКИ ХРИСТІЯНСТВА НА УКРАЇНІ В АРХЕОЛЬОҐІЧНИХ ПАМЯТКАХ“. (З циклю „Академічні Вечорі“. 24. лютого, саля „Бесіди“).

Прелеґент подав на вступі короткий історичний огляд перших початків христіянства на Україні. Леґенда про св. Андрія на київських горах не находить потвердження в історичних джерелах, зате не підлягає сумнівові, що вже під сам кінець І. ст., а ще певніше у II. ст. христіянство могло вже ширитися у чорноморських грецьких кольоніях. Воно діставалося туди з кольоністами, купцями, урядовцями та засудженими на заслання. Між останніми було в Херсоні на Криму і двох папів: св. Климентій за часів цісаря Траяна та Мартин І. Найстарші три вже зовсім зорґанізовані епархії були на Криму: боспорська, херсонська та готська. За панування короля візиготів Атанариха прийшла реакція і тоді у 348 р. та 370—372 рр. були перші переслідування христіян на Україні. Зпоміж історичних українських племен перші підпали під вплив нової релігії тиверці, що сиділи на долішньому Дністрі й дальше на південь аж по дельту Дунаю.

На Київщині є перші історичні відомости про місцевих христіян щойно з початку X. ст., у договорі Ігоря з греками 914 р. Були це головно варяги. Мабуть іще за життя Ігоря охрестилася його дружина, княгиня Ольга, а щойно її внук, Володимир Великий, хрестячи Русь у 988 р., зробив христіянську релігію державною на Україні.

Приступаючи до перегляду найстарших матеріяльних памяток христіянства на Україні прелеґент зачав від їх монументальних представників — **церков.** Найстарші їх зразки, вже лиш у фундаментах та долішніх частинах стін, збереглися у Херсоні, пізнішому княжому Корсуні на Криму. Походять вони з часу від IV—VIII ст. і мають форму або римської базиліки або грецького хреста. З них витворився третій, посередній тип, в якому будували більшість церков на всій етнографічній території України. Найстаршою київською церквою була та, яку поставила кн. Ольга на могилі Аскольда у 944 р., першою вже офіціяльною була церква Десятинна (991—996), а найбільшою та найбагатшою на всю Україну був і є київський Софійський Собор (1017). У Галичині перша літописна згадка про церкву відноситься до Перемишля, найстаршим, ще нині вживаним храмом є колишня церква св. Пантелеймона (біля 1200) — тепер костел св. Станислава у Галичі. Церкви ті були прикрашені мозаїками, фресками та іконами. Найстарша мозаїкова підлога збереглася у Корсуні (IV ст.), найкраще збережена іконописна мозаїка з перших часів христіянства є на „Нерушимій Стіні“ у київському Софійському Соборі (Богородиця — Оранта). У Галичині є з цих часів мозаїкова підлога з ріжнобарвних поливаних глиняних плиток на Воскресенськім церквищі у Крилосі.

Одначе мозаїка була досить дорога, тому головну ролю у прикрашуванні церков грав стінопис. І знов найстарші та найкраще збережені фрески є у Софійськім Соборі. На наших західних землях збереглися найстарші церковні фрески у Люблині (1418). Найстарша ікона на дошці — це чудотворна Володимирська Богородиця, яку ще Андрій Боголюбський забрав був 1155 р. з Києва. Тепер вона у Москві. У Львові найстаршу ікону має Музей Богословської Академії (св. Юрій з XIV ст.).

Менше замітну ролю від малярства грала у старохритіянськім українськім мистецтві різьба. Найстарші її зразки походять щойно з великокняжої доби — у нас є це незрівняної краси орнаментика головного порталю колишньої церкви св. Пантелеймона. Найстарші різьби в дереві є далеко пізніші, а винен тому нетривкий матеріял. Старохристіянські емалії знані головно з Наддніпрянщини. Мініятури, орнаменти та ініціяли з того часу маємо в Остромировім Євангелію (1056) та Збірнику Святослава (1073). Найстарші літурґічні ризи походять щойно з XV. ст., зате ще з перших часів христіянства є всяка дрібніша, металева церковна утвар, що її находили при археольоґічних розкопах у Керчі й Херсоні. Окрему ґрупу у ній творять складані бронзові хрестики-енколпіони, що появляються у VIII. ст., а у великокняжій добі були поширені вже по цілій Україні.

Нова, Христова релігія найшла свій відгомін і на нумізматиці. Перші монети з хрестом появляються у боспорському царстві за царя Таторсеса (277—308), а після офіціяльного хрещення Руси є на монетах з хрестом у руках Володимир Великий, Ярослав Мудрий та Святослав.

Дальшу, окрему ґрупу старохристіянських памяток у нас творять гроби, часто ще із слідами поганських обрядів, а останню скельні манастирі. З цих найстарші збереглися знов на Криму, а на західньо-українських землях були вони на бойківськім Підгірі у Бубнищу, Уричу та Розгірчу.

Відчит ілюстровано численними світлинами.

До замітки про ревізії серед праських українців.

Пишуть нам з Праги:

Замітка, яка появилась на сторінках „Діла“ з дня 17. лютого ц. р., немов би „після недавніх ревізій серед сокільських діячів праська поліція перевела з початком лютого нові ревізії між українцями“ цим разом у голови Пласт-приязну д-ра Білика і д-ра Леонтович-Пачесової, а також замітка з 4. січня в справі ревізій серед сокільських діячів, п. п. інж. Цісара, інж. Дараґана та п-ни Посадської, не відповідають дійсности. Такі відомости поширюють люди, що вороже ставляться до української сокільської та пластової орґанізації, а також люди, які бажалиб викликати серед українців протичеські настрої.

Неправдива теж вістка, що поліція клікала до себе на переслухання представників Українського Громадського комітету: б. члена Дирекції А. Макаренка та інж. А. Гальку. Такий Комітет взагалі в ЧСР не істнує.

Ювилей Чехословацької Хліборобської Академії.

В дні 28. грудня 1924. р. відбулися установчі збори Чехословацької Хліборобської Академії в Празі, яка поставила своїм завданням обєднувати та піддержувати хліборобських учених, журналістів, публіцистів та визначних хліборобських практиків, що заслужились чи то науково, чи як журналісти для розвитку хліборобства, а саме для розвитку хліборобської науки і знання. Так отже ця заслужена наукова установа святкувала з кінцем 1934. р. десятиліття своєї праці.

Орґанізація Академії подібна до устрою інших академій наук. Має вона такі секції: 1) рільництво, 2) лісництво, 3) городництво і садівництво, 4) хліборобський промисл, 5) с.-г. економія, 6) с.-г. література та освіта. Члени є почесні, кореспонденти та звичайні. Почесних членів може бути найбільше 40, а того чужинців може бути найбільше 20; їх іменують загальні збори за заслуги для розвитку с.-г. науки. Членів-кореспондентів може бути найвище 120; їх іменують за заслуги над розвитком хліборобства і с.-г. науки теж загальні збори. Звичайними членами можуть бути тільки громадяни ЧСР: їх приймає головна рада 2/3 голосів; одначе їх число не може бути більше, як 360, а того в секції 1. — 100, 2. — 50, 3. — 50, 4. — 50, 5. — 50 і 6. — 60. Вже цей устрій вказує на те, що Академія має членство дуже невелике, а тимчасом може вона обєднувати дійсно заслужених людей для хліб. науки і то у себе в краю, і за кордоном. Президентом ЧСР Хліборобської Академії є д-р Мілян Годжа, ґенеральним секретарем і керманичем усіх її праць д-р Едвард Райх.

За десять років своєї праці стала Академія дійсним осередком розвитку хліборобської науки та зєдинила у своїй науковій праці направду всіх визначних діячів ріжних країн і народів. За час свого істнування зреферувала на засіданнях 547 оригінальних наукових праць, які друковано потім у цілости або у виїмках в двох наукових періодичних публікаціях: „Збірник Чсл. Хліборобської Академії“ (за 9 років 5576 сторінок, 132 оригінальних праць і 13 переглядів) та „Вісник Чсл. Хл. Академії“ (за 10 років поверх 1.000 сторінок, сотні праць, статтей, оглядів, рефератів і т. д.) Крім того з анкет, скликуваних для обговорення практичних справ, видавано „Відчити“, яких вийшло 6 томів, видано 65 томів окремих наукових праць, 63 ріжних шкільних підручників, 20 томів викладів з ріжних дисциплін для високих шкіл та закінчено перший том 3-томової „Городничо-Садівничої Енцикльопедії“. Виготовлено до друку „Малу С.-Г. Енцикльопедію“, яка зачне виходити в цьому році. Власна бібліотека Академії має поверх 110.000 томів з ріжних ділянок с.-г. дисциплін та 1.200 хліборобських часописів з усього світу. Поза цим завідує Академія ще бібліотеками 13 ріжних установ, у тому й бібліотекою Української Господарської Академії в Подєбрадах, яку переняла.

З нагоди цього ювилею відбудуться в дні 3. березня 1935. р. ювилейні загальні збори Академії, сполучені з виставою наукових праць та осягів цієї установи за 10 років.

З цього короткого огляду праці Академії видно, що завдяки невсипучій праці її керманичів стала вона осередком хліб. науки і поки що єдиною вільною славянською академією хліборобських наук, на якої працю й українське хліборобство покладає чималі надії.

ПРАВНІ ІНФОРМАЦІЇ.

Промисловий податок від обороту

В дні 1. березня ц. р. минає речинець скласти заяву, на основі якої скарбовий уряд визначує промисловий податок від обороту **за 1934 р.**

ПОНЯТТЯ ОБОРОТУ.

Товаровий оборот це загальна сума, яка обіймає продаж товарів за готівку, на борг і виміну на продукти. Оборот у кредитових кооперативах це сума побраних відсотків, провізій і т. д. Оборот з посередництва це сума винагород за посередництво. Оборот у промислових підприємствах (нпр. фабрика цегольні, мочарня і т. д.) це сума, за яку управа продала вироблених товарів. Коли підприємство виробляє товари з чужого сирівця за деякою винагородою, тоді оборотом є сума оплат за перерібку.

До обороту не вчисляється суми з торгу цукром, сіллю, тютюном і цементом.

ЗАЯВИ ПРО ОБОРОТ.

Заяви про оборот обовязані скласти: 1) фізичні особи, які ведуть торговельні підприємства першої і другої категорії; 2) промислові заведення і підприємства від першої до пятої промислової категорії; 3) промислові заняття і і II категорії а і б); 4) адвокати, лікарі, інжиніри — словом особи вільного звання і 5) ті особи, які ведуть торговельні книги або обовязані вести торговельні книги, незалежно від категорії промислового свідоцтва.

Доходовий податок.

ХТО СКЛАДАЄ ЗАЯВИ ДО 1. БЕРЕЗНЯ, А ХТО ДО 1. КВІТНЯ Ц. Р.?

Заяви про дохід на основі якої скарбовий уряд визначує доходовий податок обовязані скласти до **1. березня ц. р. тільки ті особи, які** не ведуть торговельних книг.

Зате особи і необняті спадки, які ведуть торговельні або господарські книги **обовязані скласти заяву про свій дохід до 1. квітня ц. р.**

ЗАЧЕТИ НА ДОХОДОВИЙ ПОДАТОК.

Особи, які не ведуть торговельних книг і обовязані скласти заяву про свій дохід до 1. березня ц. р., обовязані теж найдальше до 1. березня ц. р. заплатити до скарбової каси або вислати поштою складанкою на конто скарбового уряду зачет на доходовий податок. Зачет платиться у висоті половини минулорічного податку з дочисленням крізового додатку.

ЯКІ ОСОБИ СКЛАДАЮТЬ ЗАЯВИ ПРО СВІЙ ДОХІД.

Заяви про свій дохід обовязані скласти:

I. фізичні особи і необняті спадки, які мають дохід:

а) зі земельної посілости понад 100 гект.;

б) з мешкальних домів, які мають понад 20 помешкань;

в) з торговельних підприємств I і II категорії;

г) з промислових підприємств від I до V категорії;

ґ) з промислових занять I і II категорії а і б;

д) з вільних звань;

е) з усіх інших підприємств, коли ведуть торговельні книги, або обовязані вести на основі закону.

II. Правні особи (товариства, організації і т. д.) та ті фізичні, які ведуть торговельні або господарські книги без огляду на висоту доходу або втрат (§ 46 виконного розпорядку міністра скарбу Д. З. ч. 91).

МАЛОЗЕМЕЛЬНІ СЕЛЯНИ.

Деякі скарбові уряди визначували доходовий податок хліборобам, яких єдиним джерелом доходу є рільне господарство нижче 15 гектарів.

Міністерство скарбу своїм рішенням доручило скарбовим палатам і урядам припинити екзекуції, щоб стягнути доходовий податок від хліборобів, які мають земельні господарства нижче 15 гектарів.

Директори скарбових палат одержали приказ відписувати доходовий податок також тим хліборобам, власникам господарств нижче 15 гектарів, які не внесли відкликів проти наказів заплатити доходовий податок.

Одночасно міністерство вияснило, що дохід з рільного господарства 15 гектарів управного поля сягає найбільше 1.100—1.200 зол. і від такого доходу не платиться доходового податку.

ЧИСТИЙ ДОХІД 1.500 ЗОЛ.

Хлібороби, лікарі, адвокати, інжиніри, кооперативи і т. д., яких чистий дохід не перевищає 1.500 зол. не платять взагалі доходового податку.

Не зважаючи на те, особи з річним доходом нижче 1.500 зол., яким закон наказує складати такі заяви, обовязані їх зложити. Коли би таких заяв не зложили, тоді обовязані заплатити зачет у висоті половини минулорічного доходового податку.

ЗАЧЕТ НА СПЛАТИ.

Скарбові палати можуть відсунути або розложити на 6-місячні сплати зачет на доходовий податок; скарбові уряди найдальше на два місяці.

Заяви про оборот і дохід складається на друках, які безплатно видає скарбовий уряд. Можна теж написати заяву не на урядових друках. Одначе тоді слід: 1) дати відповіди на всі ті питання, які обіймають урядові друки; 2) запевнити, що заяву складено згідно зі своєю совістю; 3) підкреслити, що це заява для визначення податку; 4) подати дату і підпис податника або його правного заступника.

Всі правні особи обовязані скласти заяви про свій дохід до 1. червня ц. р. Коли заява зладжена на основі записок торговельних книг, тоді скарбова влада не може устійнити іншого обороту або доходу доки не повідомить платника, що не вірить його заяві. Одначе в такому випадку влада взиває платника, щоби в означеному речинці склав вияснення або спростував свою заяву. Коли всеж таки влада не визначує промислового і доходового податку на основі книг, тоді товідомляє про це платника й одночасно доручує йому наказ заплати.

ВІДЧИСЛЕННЯ ВИДАТКІВ.

Від приходів можна відчислити 1) видатки на збільшення або покращання джерел доходу;

2) видатки на сплату довгів, капіталів вложених до підприємств та на покриття втрат за минулі роки;

3) видатки на хатнє господарство і вдержання рідні податника;

4) відсотки від власного капіталу, вложеного до господарства або підприємства податника;

5) видатки на придбання доходу зі закордонних джерел, від яких не платиться податку на основі закону;

6) інші видатки і втрати, які не мають звязку з придбанням доходу;

7) державний доходовий податок, спеціяльний податок від тантієм, надзвичайна державна данина і маєтковий податок.

Видатки на прохарчування і вдержання рідні можна відписати тільки тоді, коли члени рідні працюють у промисловім або торговельнім підприємстві, лісним або рільним господарстві податника, а не в його хатнім господарстві.

Крім того незаплачене комірне або інший зиск не вчисляється до доходу, хоча вже минув речинець платности комірного, відсотків і т. д.

Ще раз підкреслюється, що доходовий податок платять вище згадані особи від чистого річного зиску понад 1500 зол., урядовці, службовики й емерити від своїх платень понад 2.500 зол.

Слід ще згадати, що батьки родин з річним доходом до 7.200 зол., які мають на своїм удержанні більше ніж одного члена рідні, дістають на кожного чергового члена рідні відповідну знижку податку.

Вкінці від приходу відписується ще за винищення будинків 2 прц. білянсової вартости мешкальних будинків, 3 прц. — господарських будинків, 4 прц. — фабричних будинків, 5 прц. — вартости уладжень бюр, крамниць і т. д., 10 прц. — вартости машин, приладдя і т. п.

—o—

Невтральна смуга на 6 кільометрів.

ЛЬОНДОН, 25. 2. ПАТ. „Дейлі Експрес" повідомляє з Адіс-Абеби: Італійський посол згодився, щоб кочівничі племена мали право переходити невтральну смугу між Аф Дуб і Адо. Невтральна смуга буде широка на 6 кільометрів. Абісинський уряд згодився на цю пропозицію. Одночасно заявив, що відкликує свою пропозицію, щоби в італійсько-абісинських переговорах брали участь бельгійські і шведські старшини.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок 10.

Наради в Льондоні.

ЛЬОНДОН, 25. 2. ПАТ. Нині рано почалися наради австрійських міністрів з англійськими державними мужами. Передполуднем канц. Шушніґ, мін. Берґер-Вальденеґ та австрійський посол у Льондоні Франкенштайн відбули нараду у Форін Офіс з постійним державним підсекретарем Ванситартом. Опісля поїхали на Давнінґ-Стріт, де познайомилися з членами британського кабінету і розмовляли з прем. Мекдональдом та віцепрем. Болдуїном. Прем. Мекдональд приняв австрійських гостей сніданням.

Пополудні відвідали міністри канц. Шушніґа і мін. Берґер-Вальденеґа та обговорювали дальші політичні справи.

—o—

В. Британія проти повороту Габсбурґів.

ЛЬОНДОН, 25. 2. ПАТ. „Таймс" повідомляє, що метою візити австрійських міністрів загальна виміна думок, вперших чергу пакт незалежности Австрії та її фінансове положення. Деякі щоденники запевняють, що канц. Шушніґ обговорить з британським урядом справу повороту Габсбурґів. Одначе в інтервю з представником „Дейлі Експрес" канц. Шушніґ заявив, що австрійський уряд не має наміру змінювати політичної орґанізації Австрії. Додав, що відбудова монархії не буде темою нарад з прем. Мекдональдом і мін. Саймоном. Щоденники зближені до Форін Офіс, як „Дейлі Телеграф", перестерігають Шушніґа, щоби не порушував тепер цієї теми, бо вона не є тепер актуальна.

—o—

Жертви буревію.

НЮ ЙОРК, 25. 2. ПАТ. На побережжі лютує страшний буревій. 4 особи вбиті. 130 ранених.

З ТОВАРИСЬКОГО ЖИТТЯ.

Вечерниці „Червоної Калини".

Традиційні Вечерниці „Червоної Калини" стягнули в суботу 23. ц. м. до просторих саль „Касина Почтовців" особливо багато приятелів і прихильників того популярного Видавництва: людей було стільки, що буквально годі було протиснутися. Доброю реформою було скасування окремого буфету в партері, призначення обох партерових саль на танці, зате вставлення в усіх кімнатах на поверсі столиків. За великим столом засів гурт колишніх вищих старшин обох українських армій, що дотримували товариства присутньому ґен. Тарнавському. Присутніми були теж голови УНДО й УСРП, пос. д-р Дмитро Левицький і сен. д-р І. Макух, кількох членів УПР, представники всіх редакцій та чимало інших чільних громадян. Все одно — переважала молодь, яка нахлинула у надзвичайно великій скількості, яка може менше дбала за „ґаля"-одяг, зате вносила рух і веселість. Успіх вечерниць моральний — і напевне також матеріяльний — дуже поважний.

—o—

НОВИНКИ

— **СОЮЗ УКРАЇНОК повідомляє свої членки, що в середу в год. 18. в домівці „С. У." при вул. Сикстуська 44 відбудеться реферат зі світлинами п. Софії Яблонської.** 1021

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, І. пов. Тел. 54-46.** 595 107-?

— **Маґазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущини 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матераци по 7 зол. 4—10

— **Піврічний попис елевів** Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові (вищі роки і концертовий курс) кляс: фортепяну, скрипки, сольо-співу і камерної музики відбудеться **в четвер 28. лютого в год. 8. вечором у великій салі Муз. Т-ва, вул. Шашкевича 5.** Програма 50 сот. 1019

— **Школа танців „Хоровід"** улаштову, 26-го, вівторок, **продовжену годину.** Початок 5.30 г. вечор. Гості витані. Музика Ябцьо. 1024

— **До ВП. Співробітників і Передплатників У. З. Е.** З нагоди закінчення першої української енциклопедії В-во УЗЕ вважає за приємний обовязок скласти прилюдну дуже щиру подяку всім ВП. Співробітникам за їх щирий і жертівний труд для першої Української Енциклопедії, а всім ВП. Передплатникам за їх прихильність і підтрим В-ва УЗЕ своєю передплатою. Водночас Видавництво просить вибачення в усіх тих ВП. Передплатників, що давно вирівняли передплату і терпляче ждали закінчення нашої „Книги Знання". Кінцеве слово Редакційної Колеґії в УЗЕ вияснює причини припізнення цього закінчення. В-во ж зі свого боку заявляє, що в запізненні УЗЕ винні

чимало й ті Громадяни, що хоч приняли надіслані їм зшитки УЗЕ й ними користуються, не зложили й досі належитости за замовлений твір, не вважаючи на численні пригадки та нагімнення. Останній зшиток гасла „Україна" ч. 28. розсилаємо з кінцем лютого цього року. До нього долучуємо приналежні до третього тому УЗЕ ілюстраційні таблиці й мапи, заголовний листок, спис співробітників УЗЕ та окремий зміст гасла „Україна" й показник розміщених ілюстрацій і мап. Висилаємо все це тим ВП. Передплатникам, що вирівняли передплату або винні ще В-ву невелику квоту. Оправлений третій том, чи окладинку до того тому, почнемо розсилати в березні ц. р. в міру того, як готову оправу чи окладинку постачатиме нам палітурня, тимто просимо ласкаво не впоминатися в нас посилки третього тому до кінця травня ц. р. Всіх довжників В-ва УЗЕ просимо ще раз ласкаво вирівняти залеглу передплату й уможливити цим і В-ву вирівняти його великі зобовязання супроти авторів, редакторів, друкарень, папірні, клішарні, літографії, палітурні і т. д. і т. д. При цьому ще раз завважуємо, що третій том, чи власне решту зшитків УЗЕ доставляємо лише тим ВП. Передплатникам, що вирівняли або незаром уже вирівняють залеглости. Виправдування неплачення належитости за УЗЕ тим, що, мовляв, хто його знає, чи УЗЕ закінчиться, вже відпадає — тепер уже крайний час упорядкувати справу передплати. З кінцем грудня мин. року В-во повідомило окремим листом усіх ВП. Передплатчиків, що дальші вплати за УЗЕ треба посилати лише на адресу В-ва в Коломиї, чи то складанками ПКО число 504.201 (Власник конта: В-во УЗЕ в Коломиї), чи поштовими переказами на адресу В-ва. Тепер повідомляємо про це ще раз цим шляхом. З глибокою пошаною **В-во „Українська Заг. Енцикльопедія" в Коломиї.** 1016 1-3

— **Відчит о. д-ра Липського** на тему „Світогляд і етика" відбудеться в середу, 27. ц. м. в домівці Марійського Т-ва Пань (вул. Руська 10). Початок в год. 5. попол.

— **Українська народня пісня у ляйпціґському радіо.** В середу 27. ц. м. передає радіостація в Ляйпціґу концерт української народньої пісні, якого виконавцями будуть Марія Сокіл і Антін Рудницький. У програму концерту входять народні пісні в обрібці Барвінського, Ревуцького, М. Колесси і Лиська та фортепіянові твори на тему нар. пісень Барвінського й А. Рудницького. Концерт починається в год. 22.20 і триватиме повну годину.

— **Українські пісні в чеськім радіо.** В дні 28. лютого ц. р. між год. 9—9.30 вечір висилає радіо-стація Брна ЧСР. українські народні пісні, які відспіває український мужеський хор в Брні.

— **Кандидати на громадських писарів.** На терені південних і західних воєвідств відбулося 20 курсів для кандидатів на нових громадських секретарів при участи 1.267 осіб. Із загального числа перешколених кандидатів припадає на львівське воєвідство 318 кандидатів, станиславівське 109, тернопільське 173.

— **Новий гостинець.** М-ство комунікації порішило вибудувати уліпшений гостинець на відтинку Заліщики-Чортків на просторі 12 км. Коштуватиме це кількасот тисяч зол.

— **Леди рушили.** На Дністрі і допливах, як повідомляють зі Станиславова, води несуть ледяні криги. Біля Ляхович повстала ледова запора на 400 метрів. Стан води біля Жидачева підніс ся на 2 метри. Вода в Опорі знищила мости в Скольому, Дубині і Синевідську Вижному. Одночасно Опір виляв на значному просторі, вкриваючи околичні поля великими кригами леду. Рушили води також у Турчанщині. У понеділок в год. 12. вполудне рушили леди на Бузі біля Сокаля, вода сплила. Небезпеки нема.

— **Електрифікація Радивилова.** Управа м. Бродів ухвалила збудувати електричну сітку високої напруги до Радивилова. Так зелектрифікують Радивилів і сусідні громади.

— **Всі нотарі у Львові в однім домі.** Аґ. Всхуд довідується, що в найближчих днях перепровадять усі нотаріяльні канцелярії у Львові до одного спільного льокалю при вул. Баторія ч. 9. Канцелярії будуть у цьому домі в партері, на першому та другому поверсі.

— **Злочин старого еротомана.** До мешкання Ольги Мікордівної, приватної урядички, при вул. Ленартовича прийшов пізним вечером ем. сержант Тома Холева і після короткої розмови з нею та її матірю стрілив до них двічі з револьвера, ранячи обі тяжко. Опісля третім вистрілом відобрав собі життя. Стверджено, що Холева, 53-літній мужчина, мав жінку, з якою не жив і залицявся до Мікордівної. Обі жінки в тяжкому стані відставлено до шпиталю.

— **Вбивство на вулиці.** На розі вул. Скшиньского та Пекарської Степан Гедя убив ножем 25-літнього візкаря Людвика Пясецького, з яким мав особисті порахунки.

— **Села горять.** В Угерцях пов. Самбір вибухла пожежа в загороді Ол. Микулича і перекинулася на сусідні будинки. Згоріло 11 хат, 10 стоділ, 5 штук живого інвентаря та ріжні господарські запаси. Шкоди обчисляють на кількадесять тисяч зол. В Посаді Новоміській згоріло чотири мешкальні доми й одна стодола на загальну шкоду 10 тисяч зол.

— **Крадіж почтової пересилки.** В Раві Руській привезли почтиліон Воляновський і візник Хлиза возом до потягу почтові пересилки, між якими находився також мішок з грішми вартости 800 зол. Почтовий урядовець в амбулянсі, відбираючи від Воляновського цю пересилку, змїркував, що вона виглядає підозріло і тому отворив її. На велике диво він ствердив, що замісць грошей находився в мішку пісок, хоч пльомба була ненарушена. Поліційне слідство викрило, що почтовий мішок зручно розпорено і винято гроші, а на їх місце насипано піску, після чого мішок знову зашито. У звязку з тим почтиліона і візника арештовано.

— **Сам платив собі пенсію.** Перед перемиським судом станув перед кількома днями секретар пятьох громад мостиського повіту, Павло Валашек за спроневірення 3.500 зол. Він боронився тим, що громади не виплачували йому пенсії і тому він примушений був заплатити собі сам. Його засуджено на 8 місяців вязниці з припиненням кари.

— **Вкрали цілу залізницю.** Рівенський суд розглядав справу небувалого осягу місцевих злодіїв, що вкрали цілу бічну залізничу лінію на шкоду державного скарбу й житинської цукроварні, а шини продали. На лаві обвинувачених засіли Йосиф і Франц Білінські, Ян Бабіч, візник Аврум Воскобойник, що вивозив шини з місця крадежі та богатий підприємець Мошко Дрогичин, що крадені шини купив. Оба Білінські і Бабіч дістали по одному рокові, а Воскобойник і Дрогичин по пів року вязниці.

— **Велика пожежа в книгарні.** В Букарешті вибухла пожежа в пивниці книгарні Герца, де були склади журналів, ґазет і макулятура. Заки прибула пожежна сторожа, вогонь поширився на партер 8-поверхового будинку, а звідсі на сусідний двоповерховий дім. Серед мешканців 8-поверхового дому настав великий переполох, одначе пожежній сторожі вдалось не допустити вогню до дальших поверхів. Вигорів цілий склад книжок.

— **Новий титул Сталіна.** Досі було: „великий вожд", „наш улюблений", „наш одинокий", „ґеніяльний" і т. п. Після зїзду Совітів у трьох резолюціях ріжних авторів сказано: „ґеній людства". Цю назву надав Сталінові Авдеєнко, один із делеґатів зїзду. Назва подобалася стероризованим підхлібникам большевицького вожаки і „ґеній людства" входить в моду, очевидно в Совітах.

— **Німий мотор.** Американська фірма Мотор Компані випробувала новий мотор для літаків, що працює майже зовсім без гуку. Мотор опалюється алькоголем, що сполучений з іншими легкими розгінними матеріялами. Новий мотор зуживає свої власні гази і позволяє осягнути більшу швидкість та висоту.

— **Ріжні вістки.** У Льондоні продадуть з ліцитації нову колекцію царських дорогоцінностей; буде там 2000 предметів, усякі золоті вироби з самоцвітами, мініятури і столовий сервіс. — Від 1. квітня відновляють повітряну комунікацію між Брюсселем і Берліном; літаки в обох напрямках відлітатимуть щоранку. — У березні буде в Парижі 300 таксівок, що матимуть радіоапарат. — Італійські журналісти дістали на свої послуги кілька літаків, щоб могли стежити за італійськими військами підчас їх операцій в Африці. — Гітлер згодився на те, щоб уповноваженний від управи майном Вільгельма II. міг вивозити з Німеччини гроші потрібні на утримання замку в Дорн, одначе застерігся проти того, щоб кайзер приїзджав до Німеччини. — На 6. травня з нагоди ювилею англійського короля вся шкільна молодь буде звільнена від науки. — Проти колишнього еспанського премієра Асанія почали процес за те, що він на становищі військового міністра доставляв зброю портуґальським офіцирам, що підготовляли державний переворот.

— **Скок з 8.000 метрів.** Один із славних летунів зробив незвичайно сміливий вчинок, зіскочив при помочі легкопаду з висоти 8.000 метрів. На підставі поданих ним реляцій перші 1000 метрів спадав головою на долину, притому до 500 метрів обертався як кружок довкола оси. Щойно на висоті 200 метрів над землею потягнув за шнур і легкопад отворився. Летун боявся раптового удару об землю. Одначе щасливо осів, бо від стрясення охоронили його підошви й обцаси з гумової шкіри Берсон-Окма.

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні Збори Українського Спортового Союзу.

В неділю 24. лютого ц. р. відбулися в салі „Бесіди" Загальні Збори Українського Спортового Союза.

Наради почались в год. 10.15. Предсідником вибрали інж. Поповича зі Станиславова. По відчитанні протоколу здавали звіт поодинокі референти. Організаційний референт згадав, що у восьмох округах істнує *90 клюбів*, які обєднують *4000 членів*. У 1934. р. прибуло нових 20 клюбів. Для скріплення організації — відбуто в краю ряд анкет, нарад, переведено курси тощо. — Спортовий референт м-р Біленька згадала, що УСС обєднує 1812 змаґунів; найбільше членів має копаний мяч — 605; легка атлетика — 180, гри — 77; лещетарство — 66 і т. д. В 1934. р. прибуло 821 змаґунів, себто 45 прц. більше як 1933. р. З черги референтка подала подрібний звіт зі стану нашого наколесництва, плавання, водних спортів, туристики, пінґ-понґу, лещетарства, і т. д.

Звіт скарбника виявив 1804 зол. приходів і 1800 зол. розходу, з чого на адміністрацію видано поверх 300 зол., на імпрези 700 зол. і т. ін.

Контрольна комісія ствердила погане ведення касових книг, що строго напятнувала. Всетаки поставила внесок уділити абсолюторію уступаючому видїлові.

Над звітами вивязалася широка дискусія, в якій нападали на КЛК за його нібито вороже відношення до УСС. Належну відправу дав голова КЛК дир. Палїй, який теж подав критику звіту спортового й інших рефератів.

По уділенні абсолюторії збори — на внесок комісії-матки вибрали новий Видїл у такому складі:

Голова: д-р С. Шухевич; І. заст. голови інж. Зубенко, II. дир. Радловський; члени: п-і Милянович, Мойсеович, м-р Д. Біленька, м-р Гвоздецький, Сітницький, м-р Стефаник Ю., Вербицький, Онишкевич, Гнатейко, Сеньчина, Поліщук, Прощінський. Контрольна комісія: інж. Попович, м-р Старосольський Ю., Рак В.

—o—

Із судової салі.

ВІДГОМІН УБИВСТВА ПОЛІЦІЯНТА ҐЛОВЯКА

У понеділок 25. січня ц. р. відбулася перед апеляційним карним трибуналом розправа проти **Ольги Кривошиї,** 36-літньої селянки з Токів, пов. Збараж. Її засудив був окружний суд у Тернополі в дні 13. вересня 1934 р. **на три роки вязниці** і заплату 160 зол. судових коштів за провину зі статті 148 §. 1. к. з. (замазування слідів злочину).

Прокуратура окружного суду в Тернополі притягнула Ольгу Кривошию до відповідальности тому, що в дні 13. березня 1933 р. дала Петрові Флінті сподні й електричну ліхтарку. Як відомо, згаданого Петра Флінту засудив трибунал у Тернополі на основі вердикту суддів присяглих на кару смерти за вбивство поліціянта Йосифа Ґловяка в дні 13. березня 1933 р., яку опісля замінили йому на досмертну вязницю. Трибунал у Тернополі станув на становищі акту обвинувачення, що Ольга Кривошия довідалась від Петра Флінти про вбивство поліціянта і тому дала йому ліхтарку та сподні свого брата Івана Яворського, щоб уможливити Флінті замазати сліди вбивства.

Внаслідок апеляції трибунал львівського апеляційного суду по переведеній розправі обнизив їй кару до півтора року, але одночасно дочислив ще судові кошти за нинішню розправу в квоті 40 зол.

Засуджена ввесь час боронилась тим, що П. Флінта не згадував їй ні словечком про вбив

ство поліціянта Гловяка і сподні свого брата дала вона йому, щоб перебрався, бо він упав був у болото і повалявся.

Ольгу Кривошию боронив обор. д-р Володимир Старосольський. Трибуналові проводив радн. Янушевський, обвинувачував прок. Сафрзевський.

З дороги життя.

З карнавалових відгуків.

Навкучилося молодому вродливому щурові сидіти під вогкою і непахучою мітлою, то й висунувшись зпід мітли, кинув між своє громадянство гасло: Зробимо баль! Шпихлір саме поспрятали, привезли гречану кашу. Маємо зерно, скільки хто забажає... Ми й так затовстіли, але зациліли. Треба нам руху!

Ціле товариство повилазило з дір, моргало очима, дотакуючи і з вдоволенням вагипало хвостики під себе.

А вродливий щур говорив далі: „Все тут гарно приготовте і пільну мишу посадите при буфеті. Я займуся танцями, бо як вам відомо, знаю сальонові форми. Позвати всі малі миші, щоб мерщій порозносили запрошення: „Сьогодні увечір великий баль гризунів, на який маємо честь запросити Вашу Всечесність з рідньою. Лиш пильно уважати, щоби кого не поминути і щоб пізніше не було образ гонору. Запросити всіх щурів, усі миші, не забути за морську свинку, що є в коморі, за рідню хомяків, вивірок, рудих мишей і кріликів!

— Та чи схотять прийти? — обізвалися голоси.

— Чомуж би ні? Поживляться, погуляють...

— А чи просити ! заяця, що тут літом заходив у капусту, тай тепер дколи заглядає?...

— Не прийде певно, бо це болгун, але запросити треба...

Прийшла означена година; трохи ошалені, обережно стали сходитись гості.

Станула молодь. Щур у щура — як мальовані. І дами були мальовані, як це тепер водиться в цілому світі.

Баль зачався хороводом. У першій парі йшов уродливий щур з молодою донькою хомяків. У другій парі щуриха з чоловіком морської свинки, за ними довжезний хвостище пар.

Гамір стукіт, вереск, галас.

Малий інцидент: хтось морській свинці стінув на ногу. Запищала і пари посунули далі.

Опісля коломийка, мазур і каріока. Мазура провадив якийсь другий щур перехресної мабуть раси...

А при буфеті сиділи старші. Рудий щур забавляв розмовою стару хомячиху, вихвалював її доньки...

— Але де мій син? — оглянулася хомячиха і добачила його за кошем, як романсував з рудою мишею.

Мама скривилася і післала сина гуляти з морською свинкою.

Несподівано ринули зачинені двері, а в них станули два фокстерієри.

Як сонна мара пропало товариство.

Баль скінчився. **Тиберій Горобець.**

З концертової салі.

СВЯТО СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ.

Дорогі нам спомини, хвилини великі і незабутні стали живі перед нами на святі стрілецької пісні. Зійшлись там усі: і ті, які своїми ногами проміряли тернистий стрілецький шлях і ті, які знають його тільки з пісні й історії. Колишні отамани і стрілецьке брацтво слухали зі сльозами в очах горячих слів проф. д-ра Старосольського, що плили від серця до серця. В його промові станули як живі перед нами ті горді сини, що заквітчані червоною калиною йшли побідним походом з високих Карпат визволяти золотоверхий Київ з московських кайдан. Здобули, та не вдержали і „зажурились Стрільці Січовії, як Збруч річку проходили"... Але віра, що „вернуться ще тії Стрільці Січовії", лишилася в серцях усіх присутніх на святі.

Стрілецька пісня, яка стала вже власністю всього українського народу, зберегла в собі велику ідею стрілецтва, його гін до побідного бою. Вправді віддзеркалює вона всі переживання, всю долю й недолю Стрільців, але головним її мотивом є саме похід і війна. Випоснила вона велику прогалину, яка була у нас від часів козаччини та відсвіжила знову традицію рідної армії. Та стрілецька пісня задзвеніла в хорах „Сурми" (диригент І. Охримович) та „Бандуриста" (диригент О. Плешкевич). Почули ми пісні в гармонізації Колесси, Недільського, Кудрика, Людкевича та Гайворонського. Обговорювати їх музичну вартість уважаємо зайвим, бо майже всі ті пісні чули ми вже нераз. З того цілого вінка, що його нам сплели оба хори, ще найкраще мабуть згармонізована „Ой та зажурились" Б. Кудрика. Тут можемо висловити побажання до наших композиторів, що варто би використати мельодійний матеріял деяких стрілецьких пісень і дати їх публиці в новій гармонізації.

Важко сказати, котрому з хорів треба було б признати пальму першенства. Оба хори незвичайно здисципліновані та мають опановану виконавчу техніку з ріжними її нюансами, а все ж таки ріжниться між собою: хор „Бандурист" має більше темпераменту, зато хор „Сурма" співає більш рефлексійно та з більш зріжничкованим фразуванням.

П-і О. Любич-Парахоняк — мила поява на сцені і своїм виступом потвердила свою давню добру опінію. Гайворонського „Синя чічка" та „Ой казала мати" своїм ліричним характером найбільше відповідали співачці та знайшли у ній добру інтерпретаторку. Людкевича „Спи дитинко моя" і головно „Ой поля" Барвінського, хоч відспівані з відчуттям та зрозумінням, не лежать у характері голосу артистки.

М. Голинський мав великий успіх. Все виганий оваційно, дав нам пісні, які своїм змістом відповідали святові. Співав він „Стрілецький романс" Углицького, якого ми тут уперше почули. (Павло Печеніга-Углицький, бувший професор царської консерваторії в Петрограді і диригент опери й симфон. оркестри в Константинополі. Від світової війни живе у Філядельфії. Організатор української об'їздної оперової трупи в Америці. Чули ми про його симфонічні твори, балет, оперу „Вій" та сольові пісні). Пісня „Стрілецький романс" оперта ціла на народніх мотивах, які сконцепровані цікаво. Своїм обємом та характером і способом трактування голосової партії зближається до оперових арій. Н. Нижанківського „Засумуй трембіто" співав Голинський також уперше і дав так багато виразу, що пісня ця вийшла у цілій своїй красі зі своїми сильними драматичними акцентами та найшла відгук у серцях слухачів. Як наддатки почули ми Гайворонського „Ой козаче мій" та „Ой вагнувся дуб високий", пісні, що їх все радо слухаємо. Заспівати ті пісні побіч себе може собі позволити тільки співак з таким голосовим діяпазоном, як Голинський. В одній він імпонував високим, повним блеску „Г", в другій неодин бас міг би йому позавидувати таких звучних низьких тонів з теплою краскою.

Акомпаніямент обняли наші композитори В. Барвінський та Н. Нижанківський. Самі їх прізвища звільняють нас від оцінки їх гри: Барвінський, який рідко виступає в ролі акомпаніятора, своїм виступом причинився безпечно до звеличення стрілецького свята.

І. Приймова.

З кіна.

Кіно „Касіно" „ЗВОДНИЦЯ".

Відома пара палких коханців Джоан Крефорд і Клерк Гебл. Історія дівчини, в якій кохається віддавна її шеф — багата, чесна, дуже симпатична людина. Для того, щоб оженитись з нею, він рішає розвестись. Це нелегка справа; заки він її поладнає радить своїй нареченій виїхати в далеку подорож, щоб вона перевірила своє серце: чи справді його кохає. У цій подорожі познайомиться вона із зовсім іншим типом мужчин' молодим, енергійним, зі стихійною силою. Вона закохується в ньому, та коли вертається додому не має сміливости признатись до цього перед своїм нареченим, який дає їй докази свого великого почування. Дальша розвязка цієї ситуації наскрізь американська: люди перемагають свої почування, підпорядковуючи їх своїй волі.

Все це надається скоріше на психольогічну пєсу, ніж на фільму, хоч переведене інтелігентно і не удно.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Дмитро Селепей, лікар, довголітній голова і член-добродій У. С. Т. „Бескид" у Надвірній, помер несподійно. Похорони відбулися в неділю 24. н. м. у Надвірній. В. П. П.!

—o—

Дописи.

ЛУЦЬК.

Що буде з нашими кооперативами? Новий ревізійний „Союз Рільничих і Зарібково-Господарських Кооператив" (централя у Варшаві), до якого приділено більшість українських кооператив на Волині, Поліссі й Холмщині, має відкрити свій відділ в Луцьку. Бюро того відділу міститься при вул. Пілсудського 13, де раніш було бюро зліквідованого відділу Ревіз. Союзу Рільничих кооператив. Уповноваженим нового ревіз. союзу є дотеперішній директор відділу Союзу Рільничих Кооператив п. Помет. Як зачувати, новий ревізійний союз має намір старатись, щоб дозволено відновити діяльність всіх закритих адміністраційною владою українських кооператив. Побачимо лише, чи це здійсниться. Покищо адмін. влада на Луччині й Дубенщині закриває далі наші кооперативи, як про це зрештою „Діло" вже повідомляло.

—o—

СПОРТ.

І. ЗИМОВІ СОКІЛЬСЬКІ МИСТЕЦТВА У ВІДБИВАНЦІ.

По розгривках та поділі на кляси почалися справжні змагання клас. І то завзяті. Дотеперішні висліди:

Жінки: Сокіл III. (члениці) — СБ. II. (учасниці) 2 : 0 (15 : 5, 15 : 11). СБ. I. (учасниці) — Сокіл IV. (члениці) 0 : 2 (7 : 15, 9·15). Сокіл III. (члениці) — Сокіл IV. (члениці) 1 : 2 (12 : 15, 15 : 4, 3 : 15). СБ. (члениці) — СБ. I. (учасниці) 2 : 0 v. o.

Мущини: Ольдбої СБ. — Сокіл III./I. 0 : 2 (12 : 15 5 : 15). Сокіл IV./I. — СБ. (учасники) 1 : 2 (15 : 12, 13 : 15, 13 : 15). СБ. I. (члени) — Ольдбої СБ. 2 : 0 (15 : 7, 15 : 7). Сокіл III./I. — Сокіл IV./I. 0 : 2 (11 : 15, 12 : 15). Сокіл V. — СБ. I. (члени) 0 : 2 (3 :15, 11·15). СБ. I. (учасники) — Сокіл V. 2 : 0 (15 : 6, 15 : 9). СБ. I. (члени) — Сокіл III./I. 2 : 1 (15 : 3, 9 : 15, 15 : 12). Найбільш емоціональні змагання. Сокіл IV./I. — Ольдбої СБ. 2 : 1 (15 : 4, 9 : 15, 15 : 3). Сокіл III./II. — СБ (учасники) 0 : 2 (8 : 15, 9 : 15). СБ. II. (члени) — СБ. III. (члени) 2 : 0 (16 : 14, 15 : 12). Сокіл III./II. — Сокіл IV./II. 2 : 0 (16 : 14, 15 : 9).

ТОЧКУВАННЯ:

I. кляса:	гор	точок	сети	—
1) Сокіл-Батько I. (члени)	3	6	6 : 1	—
2) Сокіл IV. (члени)	3	4	5 : 3	—
3) Сокіл-Батько I. (учасники)	2	4	4 : 1	—
4) Сокіл III. I. (члени)	3	2	3 : 4	—
5) Ольдбої С.-Б.	3	0	1 : 6	—
6) Сокіл V.	2	0	0 : 4	—

II. кляса:	гор	точок	сети
1) Сокіл-Батько II. (учасники)	1	2	2 : 0 (30 : 15)
2) Сокіл-Батько II. (члени)	1	2	2 : 0 (31 : 26)
3) Сокіл III. II. (члени)	2	2	2 : 2 (—
4) Сокіл-Батько III. (члени)	1	0	0 : 2 (26 : 31)
5) Сокіл IV. II. (члени)	1	0	0 : 2 (25 : 31)

Кляса жінок:	гор	точок	сети	
1) Сокіл-Батько (члениці)	2	4	4 : 0	—
2) Сокіл IV. (члениці)	2	4	3 : 1	—
3) Сокіл III. (члениці)	3	2	3 : 4	—
4) Сокіл-Батько II. (учасниці)	1	0	0 : 2	—
5) Сокіл-Батько I. (учасниці)	2	0	0 : 4	—

В цю неділю (24. II.) відбулося 10 стріч від год 14·30 до 21·40, на яких була така скількість публики що багато мусіло чекати в канцелярії на чергу. Дуже терпеливо висиділи деякі видці від першої стрічі до останньої. Бачимо, що є „ще" і „вже" цікаві дивитись. Емоцій дуже багато. Навіть „старша" публика була присутня та захоплювалась. Змагання продовжуються й обіцюють ще неодну несподіванку

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

PŁOMYK, tygodnik, dla dzieci i młodzieży. Warszawa, 25 lutego 1935. № 25. R. 19.

PŁOMYCZEK, tygodnik dla młodszych dzieci. Warszawa 25 lutego 1935. № 25. R. 19.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім Тобілевича:

Дрогобич:

26. II. „Бенкет у раю".
27. II. „Залізна Острога".
28. II. „Корневільські дзвони".
1. III. „Тричі повінчані".

Великий Міський Театр

Вівторок, 26. II. год. 7·30 веч. „Крик".
Середа, 27. II. год 7·30 веч. „Крик".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 26. II. год. 7·30 веч „Оборона Кейсової".
Середа, 27. II. год. 7·30 веч. „Оборона Кейсової".

Кіна.

АДРІЯ: „1914 рік" і додатки.
АПОЛЬО: „Для тебе співаю" (з Ів. Кепурою).
АТЛЯНТІК: „Юдіка".
ВАНДА: „Страшна ніч у Зоо".
ҐРАЖИНА: „Світ сміється" музична комедія.
КАСІНО: „Зводниця".
КОЛІСЕЙ: „Париське шаління", ревія „У нас, як у раї".
КОПЕРНИК: „Петрусь" із Фр. Ґаль і „Фліп і Флап у країні забави".
МАРУСЕНЬКА: „Двобій зі смертю", ґротеска: „Мікі Маус".
МІРАЖ: „Чар віденського вальса".
МУЗА: „Створена до цілування".
ПАЛЯС: „Мушу бути молодий" (Лео Слезак).
ПАН: „Мікі Маус", Фліп і Флап (Тут царить гумор) Тайна сальону краси.
РАЙ: „Ніч чудес" (люрдська драма), вперше у Львові.
СВІТ: „Ніч чудес" (люрдська драма), вперше у Львові.
СОНЦЕ: „Шангай-експрес" і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Каріока", ревія „Година з нами".
УТІХА: „Кінг-Конгів син", ревія: „Прощай, хоханий Львове!"
ХИМЕРА: „Злочин у Трінідад".

Закордонне радіо.

Вівторок, 26. лютого 1935.

Відень (506,8) 14·00 Форт. ресітапь, 15·40 Діточі пісоньки, 17·30 Суіта на скр. і форт., 19·20 „Масковий баль" оп. Вердія, 23·45 Віденські мельодії, **Кошиці** (259,1) 18·00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 17·50 Спів, 21·35 Камер симфонія Шенберга, **Париж** (1648) 21·00 „Ґарґантуа" оп. Маріота. **Білгород** (437,3) 20·00, 21·30 Музика, спів, **Берлін** (356,7) 12·00 Легка муз., 17·40 Пісні Вайсмана, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Муз. всячина, 17·50 Солісти, **Ляйпціґ** (382,2) 18·40 Легка музика, **Мінхен** (405,4) 14·20 Музика, спів, **Будапешт** (550,5) 17·00, 22·40 Музика, 20·00 „Зиґфрид" оп. Ваґнера, **Міляно** (368,6) 11·30, 17·05 Легка музика, 20·45 „Фіор ді Невс" оп. Біянка, **Рим** (420,8) 17·15 Квінтет, 20·45 Солісти, (сп. муз.).

Середа, 27. лютого 1935.

Відень (506,8) 17·15 Твори Фрізінґа (муз., сп.), 19·10 Арії та пісні, 19·50 Африка говорить, 22·05 Легка музика, **Кошиці** (259,1) 17·05 Для Зарпаття, **Прага** 470,2) 10·5 Сальон. муз., **Париж** (1648) 21·00 „Маскота" оп. Одрана, **Берлін** (356,7) 12·00 Легка муз., 16·00 „Це кохання" весполоподне зі сп. і муз., 18·30 Музика, спів (солісти), **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Муз. всячина, 17·30 Суч. рел. пісні, 21·00 Гарні мельодії, 23·00 Нар муз. Данії та Півд. Швайцарії (на стілі) **Кельн** (455,9) 21·00 „Індіґо або 40 опришків" оп. І. Штравса, **Ляйпціґ** (382,2) **22·20 Українська нар. муз. (вик. Марія Сокіл і Я. Рудницький)**, **Мінхен** (405,4) 17·50 „Горбатий Пєро" мельодрама з муз. Вайсмана. **Штутґарт** (522,6) 21·45, 17·30 Вок. концерт, 18·30 „Жарти про кохання" (вес сценки, сп., рецитації), 21·45 Форт., **Будапешт** (550,5) 13·30 Циг. муз., 20·10 Ґалевий концерт, **Міляно** (368,6) 11·30, 19·00 Легка муз., **Рим** (420,8) 21·00 „Фавст" оп. Ґунода.

Читайте „Діло"!

Львівське радіо.

Вівторок, 26. лютого 1935.

6·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10, 13·05 Популярна й легка музика з гр. пл., 13·45 Оповідання для молодших дітей Старого Доктора, 13·00 Полудн. денник, 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Легка музика, веселі монольоґи, 16·45 Скринька П. К. О. 17·00 Концерт хору, 17·25 Сусп. гутірка, 17·35 Сальон. музика льонд. октету з гр. пл., 17·50 Почт.-техн. скринька, 18·00 Сільва реоум, мист. і культ життя, 18·03 Жіночі часописи, 18·15 Квінтет. 18·45 Літер. життя Лодзі, 19·00 Оп. ресітапь Желєховського в супр. форт., 19·20 Гутірка, 19·30 Моцартова хвилина з гр. плит, 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 „Пісня кохання" оп (на мотивах мельодій Ів. Штравса) Корнгольда; Веч. денник, Як працюємо, 22·15 Гр. пл., 22·30, 23·05 Танк. музика 22·45 Сильветка кашубського короля (фейл., рецитація поезій).

Середа, 27. лютого 1935.

6·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґічні вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Концерт, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Гр. пл., 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·50 Десять хв. вітру від моря, 16·00 Гармоністи, 16·45 Листи від старших дітей, 17·00 Скрипка, форт., 17·25 Раціональна обува, гутірка для жінок, 17·35 Шуман: „Манфред" увертюра з гр. пл., 17·50 Спорт. порадник, 18·00 Наука стенографії, 18·15 Китиця мельодій, 18·45 Госп. відчит, 19·00 Кварт. мініятури, 19·20 Гутірка, 19·30 Трансм. з Вильна: Пісоньки, 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Каспровичівський вечір із Познаня, 20·00 Льонд. суіта з гр. пл., 20·45 Веч. денник. 20·55 Як працюємо, 21·00 Шопенівський концерт, 21·30 Є сніг, нема снігу (фейл. Раорта) 21·40 Польські пісні в вик. А. Добоша в супр. форт., 22·15, 23·05 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·26 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25·65, Париж 34·94·—, Берлін 212·45, Цюріх 171·47, Голяндія 357·80·—, Прага 22·12·—, Італія 44·85, Нюйорк кабель 5·27 3/4, Нюйорк чеки 5·27 5/8.

Золото: Доляри 8·92—8·91, Франки фр. 34·60—34·50 Дукати 21·50—21·00, Корони, 36·50—36·40, Рублі 46·50—46·40.

Срібло: Корони австр.: 0·38 — 0.37, Фльорени: 0·96 — 0·95, Рублі: 1·56 — 1·52.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 25. лютого ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла франко маґазин	2·30 зол.
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. непь	2·80 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло слаба, молоко і сметану вдержана, на яйця зниж[к]ова.

Маслосоюз повідомляє, що від 25 лютого ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді кури	1. кл.	за 1 кг.	1·00 зол
Старі „	„	„	0·80 „
Годовані качки	„	„	1·10 „
Годовані гуси	„	„	0·95 „
Індики	„	„	1·00 „
Індички	„	„	1·10 „
Пантарки	„	„	1·25 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Студент-медик навяже кореспонденцію з інтелігентною, пристійною українкою. Зголошення до „Діла" під „Лезом до життя". 1022

ОГОЛОШЕННЯ.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480·—
„ „ 1/2 . . . . . 250·—
„ „ 1/4 . . . . . 130·—
„ „ 1/8 . . . . . 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.